

mo prve tri mesece, t. j. prosinca, svečana in sušca. (Ta razdelitev je v vsakem oziru, ali imaš mnogo ali malo kuhanja, neprimerna.)

Po mojem mnenju bi bila primernejša razdelitev na mesece: svečan, veliki traven in vinotok. Če imaš mnogo, tem boljše, razdeliš si lahko na celo leto, ker ne veš, ali ti bo ostalo še kaj od onega, kar si nakuhal v zimi, tudi do vinotoka. Če pa imaš malo, pa smeš kuhati tudi le samo v zimi; če pa hočeš mogoče kedaj pozneje, pa moraš prav žlebelo plačati.

Tako mislim jaz o preustrojitvi zakona za kuhanje žganja iz lastnih pridelkov za domačo porabo. Upam, da se bo strinjati z menoj vsak kmet, ki kuha v to svrhu žganje, da si bomo vsi edini v tej zadevi.

Kmetje! Zavedajmo se, da smo res prvi stan v državi, da smemo zahtevati pomoči od države. Ker država ne najde, ali bolje, ne najti naših ran, opozarjamo sami na nje. Mi sami najbolj vemo, kje nas žuli črevelj. Naši poslanci pa naj skrbijo za to, da država vedno in povsod ugodi našim opravičenim zahtevam, kajti le takrat smemo upati na boljšo bodočnost.

Anton Lasbacher, kmet v Ivanjih, okraj Gornja Radgona.

Dodatek uredništva: Zelo nas veseli, da se zopet oglašajo člankarji izmed kmetov v našem listu ter izražajo javno svoje želje. K zgorenjemu članku si dovoljujemo samo nekaj opazk. Sprememba lovskega zakona je splošna zahteva kmečkega prebivalstva. Kmetje zahtevajo nujno to spremembo. Toda o lovu sklepa ne državni zbor, ampak deželni zbor in tam še nimajo kmečki poslanci večine. Zaradi določil o kuhanju žganja iz domačih pridelkov je imel Slovenski klub, v katerem sedijo Benkovič, Korošec, Pišek in Roškar, temeljito posvetovanje in se je v imenu Slovenskega kluba poslanec Povše udeleževal tudi tozadavnega posvetovanja v finančnem ministristvu. O tem smo poročali že v št. 44. na strani 5. Naši poslanci se torej brigajo za to zadevo, vendar pa bodo gotovo na drugi strani veselili, da dobivajo iz kroga kmetov, kakor se to dogaja v zgorajnjem članku, novih nasvetov.

Shod v Št. Petru na Medv. selu.

Pri nas smo minolo nedeljo imeli prvokrat političen shod, katerega je priredila S. K. Z. Prišlo nas je mnogo kmetov poslušati našega državnega poslanca dr. Korošca. Shodu je predsedoval naš vrli župan Čonč. Prvi je povzel besedo g. Vrečko, posestnik iz ponkovske fare. Z prepričevalnimi besedami in v gladki govorici nam je priporočal združenje pod zastavo S. K. Z. Vrlemu govorniku se priščno zahvaljujemo, in naj bo prepričan, da se bomo ravnali po njegovih nasvetih. Vsi smo že danes zvesti pristaši S. K. Z.

Nato je nastopil naš državni poslanec dr. Korošec. Občudovali smo ga, kako lepo in razumljivo nam je govoril. Poročal nam je o delovanju kmečkih poslancev, posebno pa poslancev Slovenskega kluba v državnem zboru, načrtal nam je glavne točke programa S. K. Z. in nam orisal postopanje naših liberalnih nasprotnikov.

Po govoru smo g. poslanca na poziv g. predsednika izrekli zaupnico in mu zaklicali trikratni živio. Sedaj smo uvideli, da je vse laž, kar nasprotniki govorijo čez našega poslanca, ki se tako vrolo poteguje za naše koristi.

Ščak je zgubil zadnje pravice do kmeta, ki je postal samsvoj gospod, prost državljani z volilno pravico.

Nova doba se je začela z letom 1848. za kmečki stan, doba vstajanja in napredka. V tej dobi zadnjih 60 let so slovenski kmetje živo pokazali, da imajo smisel za napredek v gospodarstvu in omiki, pokazali so, kaj premorejo, če nimajo vezanih rok.

Zdaj se združujejo kmetje v gospodarskih združenjih, kjer se posvetujejo o svojih kmečkih potrebah in si drug drugemu pomagajo, združujejo se živinorejci, čebelarji, vinorejci in sadjarji, prirejajo se kmetijske razstave, ustanavljajo se kmečke posojilnice, da strešajo z ramen tuj nemški kapital in si ustanovijo lastnega; mladina pa se izobraža v bralnih društvih, v središču duševnega življenja slovenskega kmečkega ljudstva.

Na vseh straneh napredek in živo tekmovanje za dobro stvar! Z zavistnim srcem in v toplem začudenju opazujejo vstajenje kmečkega stanu bogatini, grofi in visoki gospodje, ki so sto in sto let stiskali slovensko kmečko ljudstvo, mi pa jim kličemo ponosno, samozavestno in polni najboljega upanja:

Mi vstajamo in vas je strah!

Smešnice. Izpit v fiziki. Profesor: Povejte mi glavno lastnost topote! — Dijak: Glavna lastnost topote je, da razširja telesa! — Profesor: Povejte mi en primer! — Dijak: Podaljšanje dneva po leti!

Gost: Gospod krčmar, vas pa ne bodo vzeli k vojakom. — Krčmar: Zakaj ne? — Gost: Zato, ker nimate prave vere.

Naš g. župnik so nam nato prebrali sledeče resolucije, ki so bile vse enoglasno z vskliki priznanja sprejete. Zahtevali smo: 1. zaprtje mej za uvoz živine, 2. izrekli smo zaupanje poslancem S. K. Z., posebno g. dr. Korošcu, 3. izrekli smo svoje ogorčenje nad skrajno surovim postopanjem pristašev Narodne stranke nasproti dr. Benkoviču in mu izrekli zaupnico, 4. zahtevali smo kmetijsko šolo, 5. zimske kmetijske poučne tečaje, 6. slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, celo slov. gimnazijo na Sp. Štajerskem, slov. meščanske šole, 7. cesto iz Zibike. Na predlog nekega posestnika se je izrekla poslancu dr. Ploju nezaupnica.

Gospod poslanec je nato na razna vprašanja, ki smo mu jih stavili, popolnoma v našo zadovoljnost odgovoril. Zaradi šolskega poduka ga je vprašal posestnik Bezjak. G. dr. Korošec je rekel, da to spada deželnim poslancem. Našega deželnega poslanca seveda ni nikoli med nas, da bi mu potražili naše težave in da bi nam poročal, kaj je že kaj storil. Kadar bodo volitve, tedaj bodo že zopet gospodje prišli k nam, takrat jih pa mi ne bomo poznali.

S. K. Z. smo pa prav iz srca hvaležni, da je tudi pri nas priredila shod. Marsikateremu so se odprle oči. Kmalu si ustanovimo bralno društvo in potem se bo začelo pri nas drugo življenje.

Udeleženec.

Deželni zbor štajerski.

Dne 27. sept. Poslanec Vošnjak interpelira namestnika zaradi gozdarskih zadev. — Dr. Ploj in Kočvar predlagata uravnavo Drave v občinah Obrež in Grabnoš.

Dne 1. okt. Poslanec Roškar je danes utemeljeval svoj predlog zaradi nadaljevanja uravnave Pesnice v drugem delu. Ker se je prej uravnal prvi del Pesnice od Št. Jurija ob Pesnici do železnice, drugi del pa se ni uravnal, zato dere voda po uravnanim prvem delu hitro, ko pa pride do drugega dela, ki ni uravnal, kjer je še vrhu tega mnogo mlinov, ki tudi zadržujejo vodo, ista ne more tako hitro teči in vsled tega nastane povoden. Predlagal je, da se naj začne takoj uravnava drugega dela. Njegov predlog se je izročil deželno kulturnem odseku.

Varstvo domače živine.

Danes se je obravnavalo o predlogu poslanca Roškarija in dr. Jankoviča o varstvu domače živine, katerega sta stavila dne 12. marca 1907. V predlogu zahtevata, da se zaprejo meje proti Srbski, Rumuniji, Rusiji, da se odpre izvoz na Nemško, kamor naša država izvažajo živino, in da se sploh živinoreja podpira. — Proti temu predlogu je govoril socialdemokrat Resel. — Pravi, da kmetje nečejo, da se zaprejo meje in da bodo socialdemokrati vedno proti temu, da se podražajo kmečki pridelki. Naš poslanec Roškar se je krepko zavzel za kmete. Dokazal je, da niso kmetje krivi, če je v mestih meso tako drago, ampak mešetarji in medkupci. Dandanes itak kmet nič ne zasluži pri živinoreji. Gotovo ni stanu na svetu, ki bi pri težkem delu tako malo zaslužil, kakor kmečki stan.

Predlog se je nato sprejel po dolgi obravnavi, pri kateri je večkrat prišlo do ostrih besed med kmečkimi poslanci in socialdemokrati.

Poslanec Jankovič stavi predlog zaradi uravnave Savinje.

Politični ogled.

— **Državni dolg** v Avstriji je znašal koncem 1. 1906 9609.6 milijonov kron, in je od meseca decembra 1905 zrastel za 196 milijonov kron. Za obresti se rabi 384.5 milijonov kron.

— **Angleško-ruska pogodba**, ki ima namen, uravnati vse preporne točke med obema državama, ima sledeče glavne določbe: Severni del Perzije je pod ruskim uplivom, južni del pol angleškim. Severni del Perzije je najrodovitnejši. V Afganistanu bo prevladal angleški upliv. Tibet se odtegne angleškemu in ruskemu uplivu.

— **Maroko.** Od tam sedaj ni nikakih posebnih poročil. Med generalom Drude in rođovi pred Casablanca se še vedno vrše pogajanja. — Poroča se, da je novi sultan imenoval Rais-Ulija za guvernerja v Tangerju!

Mala politična naznanila.

Dne 24. sept. Avstrijski ministri se podajo dne 3. oktobra v Budimpešto, da nadaljujejo pogodbeno pogajanja. — Poroča se, da je stališče čeških ministrov Pacaka in dr. Forta precej omajeno.

Dne 25. sept. Danes se je pripeljal na Dunaj ruski zunanji minister Izvolski. Med drugim se bo tudi posvetoval zaradi Makedonije. — Grofica Montignoso, ločena žena sedanega saškega kralja, se je poročila v Londonu z muzikantom Toselli.

Dne 26. sept. Danes je došel na Dunaj rumunski kralj. Jutri gre k cesarju in se bo posvetoval z našim zunanjim ministrom. — V Kaušufu na Kitajskem so umorili uporniki nekega misijonarja ter zažgali cerkev in šolo. Iz notranje dežele se poro-

ča, da uporniki morijo duhovnike in kitajske kristjane.

Dne 27. sept. Na otoku Kubi, last Združenih držav, se pripravljajo revolucija. Vzdigniti se hoče zamorsko prebivalstvo, ker se ne pripušča zamorcev k javnim službam. — Ravnateljstvo južne železnice je danes razglasilo uravnavo plače svojih uslužbencev.

Dne 28. sept. Danes je umrl veliki vojvoda badenski. — V Perziji so državni poslanci na zborovanju sklenili, da odstavijo šaha. — V Kvantsi na Kitajskem so nastali tako hudi nemiri, da je vlada poslala tja vojake. — Leopold Wölling, nekdanji nadvojvoda Leopold, ki se je ločil od svoje prve žene Adamovič, se bo zopet oženil z neko gospodično Ritter iz Slezijske. Wölling prebiva v Švici.

Dne 29. sept. V Sebastopolu so našli v mnogih kletah bombe. — Danes se je vršil v Budjevevica protestni shod čeških katoličanov proti shodu svobodomislecev. Udeležba je velika.

Dne 30. sept. V Lincu se je začelo danes zborovanje krščansko-socialnega delavstva. — V Perziji so zadeve vedno bolj zamotane. V ministristvu zunanjih zadev so začeli štrajkati uradniki, zunanji minister je vsled tega odstopil. — V francoski luki Marsel je umrl neki mornar nakoleri. — Veliki knez ruski Vladimir je obiskal našega cesarja. — Na ogrskih železnicah se pripravljajo štrajk. Dne 10. okt. hočejo demonstirati za volilno pravico.

Dne 1. okt. Uslužbenci zasebnih železnic so imeli včeraj posvetovanje. Uslužbenci južne železnice so se zadovoljili s tem, kar jim je ravnateljstvo ponudilo. Na železnici državne železnične družbe in severno-zahodne železnice pa so danes začeli s pasivno resistenco. — Na dunajskem trgu se je danes pojavilo 1000 volov, katere so utihotapili čez srbsko mejo. — Danes so se začela v Budimpešti zopet nagodbena pogajanja.

Razne novice.

* **Za odprtje srbske meje** se izjavlja „Narodni List“ št. 43. z besedami: „Sicer pa bi to koristilo naši deželi, če bi se srbska meja odprla.“ Seveda, ker bi potem prišlo na tisoče in tisoče živine v našo državo, vsled česar bi cena naši živini morala pasti! Vkljub temu se bo Narodna stranka še nadalje hvalila, da je prijateljica slovenskih živinorejcev!

* **Posurovelost Narodne stranke.** „Narodni List“ z vidnim veseljem pripoveduje, da je dobil dr. Janko Sernec za svoj surov napad na dr. Benkoviča od vseh strani polno priznanih pisem. Samo posuroveli ljudje lahko odobrujejo surova dejanja.

* **Pometajte pred svojim pragom!** Ker sta pomotoma izostala v poročilih iz deželnega zbora dva podatka o Ploju, se je njemu naklonjena „Domovina“ takoj vzdignila ter udarila na rokovnjaški način po nas z loparjem. V Ptuju pa se ureduje in na Kranjskem izhaja „Novi Slov. Stajero“, s katerim ima dr. Jurtela zelo ozke zveze. Ta list v svojih deželnozbornskih poročilih pozna samo dr. Jurtelo in dr. Ploja, v svojih državnozbornskih poročilih pa tudi samo dr. Ploja, o drugih poslancih pa trdovratno molči. Najd tem se seveda nihče ne zgraža! To je popolnoma prav! Kako se dr. Ploj obnaša v deželnem zboru kot tovariš proti tovarišem, bomo pa pozneje enkrat govorili, in „Domovini“ in Ploju bo menda še zelo neljubo, da nas je opomnila na Ploja in njegove predloge.

* **„Najbolj zaslužen mož“** v Mariboru, kakor se je v „Domovini“ imenoval dr. Pivko, je tudi najbolj junaški mož v Mariboru. Komaj smo ga parkrat prijeli, se je že skril za grom, kajti uredništvo „Domovine“ mora izjavljati, da dr. Pivko ni njen dopisnik, niti ne stoji z njenimi mariborskimi dopisniki v zvezi. To verjamejo „Domovini“ morda njeni backi v Celju, v Mariboru se takim španskim stenam, za katere hočejo skriti junaka dr. Pivka, vsakdo smeji. Glavna dopisnika „Domovine“ iz Maribora sta, to vemo v Mariboru vsi, ki se brigamo za javnost, gg. Painhart in dr. Pivko. Ni treba posebne brihtnosti, da se spozna, kaj je Painhartovo in kaj Pirkovo. Zakaj bi naj bilo to „ovadustvo in maščevalnost“, da smo potegnili dr. Pivka iz zasede, iz katere je streljal na svoje „prijatelje“, na svetlo, nam je nerazumljivo. Politika je boj, in v boju velja načelo: Zob za zob!

* **Za železničarje.** Kakor vsako leto razdelili se bodo tudi letos dohodki večjih ustanov med bivše železniške uslužbence, njih vdove in sirote, in sicer: ustanove: avstrijskega železniškega podpornega fonda; viteza Matija Schönerer; barona Moritza Königswarter; in za avstrijske železniške posrebenice. Tozadavne prošnje vlagati je pri postajenačelnikih Južne železnice do najkasneje 31. oktobra t. l., kjer se izvedo tudi natančnejša pojasnila.

* **Tržne vesti.** Ze zadnjih smo omenili, da so kurzi začeli padati in je tudi tendenca oslabela. Zadnja sobota je seveda zopet nastopila z jačjo tendenco, ki pa v tem tednu ni vstrajala. Vsa razlika se pa vrtila okoli 5 do 10, oziroma 25 v. večjega padca ni, ker kar eden dan izgubi, drugi navadno dobi. Morda bi lahko beležili večje izpremembe, ako bi kupci količjak segli po blagu. Tako so pa ti popolnoma hladni in zato pač cene ne slone na sklenjenih kupcijah, ampak le na zahtevah ponudnikov. Veliki